

(1924 – 2012)

NAZIM AKKURT

1924 senesinde Ağrı'da dünyaya geldi. Daha çocuk yaşlarında iken İslami ilimlere fitri bir meyli vardı. Bu sâikle ilm-i Kur'an'ı tahsil etmek ister. Fakat ne çare ki devir, yasaklar devridir. Kur'an eğitimi tamamlayamaz. O şartlarda kendisini muhafaza edebilmek için bir tasavvufi tarikata girer. Bir zaman sonra da tarikat şeyhi olarak, tarikat dersi vermeye başlar. Zamanla yaklaşık elli altmış müridi de olur. Fakat huzursuzdur, aradığı bir şey vardır.

Ve bu samimi arzusu cevapsız kalmaz. Bediüzzaman ve Risale-i Nur'la tanışır. Aradığını bulmuştur. Zira bulduğu şey gönlünü doldurmuş huzuru bulmuştur. Sağlam bir gemidedir artık. 1952'den itibaren üç kere Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'ni ziyaret eder. Üstad'ı ona çok alaka gösterir. Hatta yanında devamlı kalmasını bile teklif eder.

Nazım Akkurt Ağabey öğretmenlikten maliye memurluğuna, manifaturacılıktan fırıncılık ve müteahhitliğe kadar çeşitli işler yapmıştır. Çok güzel daktilo kullanmaktadır. Şu an emekli olup 1974 yılından beri Antalya'da ikamet etmektedir. Üstad'ının bir temennisini emir telakki ederek, gittiği her yerde dersane-i nuriyeler açmıştır. Kendisinin, Ağrı'da bulunan Molla Nusret Hocaefendi ile akraba olduğunu bu hatıraları alırken öğrendik.

Nazım Akkurt, 2007 senesi itibarıyla 83 yaşında yaşayan bir tarih. Günümüz neslinin belki de zor anlayabileceği garip hadiseleri yaşamış canlı tarih. Hatıraları bir cihette, bir devirde yapılan hataların ve bu milletin fitratına uymayan zorlamaların hikâyesi. Onun şahsında Risale-i Nur'un ilimde ve eğitimde yaptığı tesir ve gelişmeleri görebiliyoruz. Asırlardır devam eden bir gelenekten tahkik mesleğine geçişin ipuçları ve boşluktaki bir adamın manevi tatmini var bu hatıralarda...

Kendisi diyor ki: "Ben bu hatıraları on sene evvel, daktilo ile yirmi otuz sayfa halinde yazmıştım. Fakat bastıramadım. Çünkü Üstad'ımız: "Sizlerin içinde mühim ehl-i ilim sahipleri var. Ehl-i ilmin bir kısmında, bir enaniyet-i ilmiye bulunur. Kendi mütevazı da olsa, o cihette enaniyetlidir..." diyor. İşte onun için bastıramadım, öyle duruyordu."

Bu hatıraları kıymetli dostlarım, İdris Görmez ve Nazif Demir Bey'lerin yardımıyla görüntülü olarak kaydettik. Arzumuz üzerine de, Nazım Akkurt Ağabey yirmi üç sayfalık daktilo yazısıyla, tarihi bir belge niteliğindeki hatıralarını adresimize gönderdi. Hatıraları, son şekliyle kendisine tekrar okutturulmuş ve tashihinden geçmiştir. Allah kendisine uzun ve hayırlı ömürler versin. Âmin...

NAZIM AKKURT ANLATIYOR

Ömer Özcan kardeşimin teşvikiyle, geçmişte Risale-i Nur'la alakalı yaşadığım bazı hatıralarımı daktilo etmek niyetiyle işe başladım. İnşallah istifadeli mesajlar çıkar ve rahmetle yâd edilmemize vesile olur.

YOKSULLUK ZİRVEDE. NÜFUS ÇOK, PARA YOK...

Ben 1924'de (1340) Ağrı'da dünyaya geldim. Ashımız Azerbaycan'ın Bakü şehrine dayanmaktadır. Dedelerimiz 1700 yıllarında Kars'ın Ani Köyü'ne hicret etmişler. Dedelerimden bir kısmı tekrar geri dönmüşler. Fakat bir kısmı Bakü'den Ani'ye ikinci kez gelmişler. Babamın dedesi 'Kelte Mehmet Ağa' Ani Köyü'nden Kıymet isminde bir hanımla evlenmiş. Çocuklarından bazıları Ağrı'nın Eleşkirt İlçesi'ne bağlı Cimikan Köyü'ne yerleşmişler.

İşleri ve huzurları yolunda iken Birinci Dünya Savaşı patlak vermiş. Bunun üzerine dedelerimin hepsini askere almışlar. Bazıları savaşta şehit olmuş. Ailemiz altı yedi tane şehit vermiş. Kalan çocukları da Rus işgalinden kaçarak Kangal ve Gürün'e gitmişler.

Harp bitince dedelerimden sağ kalan bir tanesi 15 yetimle beraber tekrar Eleşkirt'in köylerine gelmişler. Anam, babamdan on beş yaş büyük olmasına rağmen yetimlerin hatırına evlenmişler.

Evde, beş on akrabamız beraber kalıyor... Fakr-ü hal içinde ekmek yok, yiyecek yok... Öyle ki, otuz kişi iki yorganın altında yatıyor. Yoksulluk ve fakirlik had safhada... Nüfus çok, para yok. Ruslar her tarafı yakıp yıkmışlar.

Babam bu kıtlık içinde Ağrı'nın Bahçelievler Mahallesi'nde bir mutfak yapmış. Önüne bir de giriş koyarak orada ikamete başlamışlar. Aynı yerde 1924 Haziran aylarında ben dünyaya gelmişim. Sonra biz oranın yanına başka ilaveler koyduk. Güzel bir ev oldu. En sonunda dersane yaptık orayı.

KUR'AN ÖĞRENMEK İÇİN MEZARLIĞA GİTTİK, BEŞİNCİ KERE BASILDIK

On bir yaşlarında iken namaza başladım. Fıtraten İslamiyet'i çok seviyordum. Kur'an okumayı öğrenmek için bir hocaya gitmek istiyordum. Fakat o tarihlerde Kur'an öğretmek ve öğrenmek yasaktı. Kur'an'ı öğretenleri ve öğrenmeye gidenleri hapsediyorlardı. Düşünün! Adam mektup yazmış;

"İhvanlarıma selam..." diye. İhvan (kardeş) kelimesi için adamı hapsettiler. Böyle garip şeyler oluyordu o zaman.

Yine de ben hocaya gittim. Adı Bilal' idi. Dedim: "Hocam ben Kur'an'ı öğrenmek istiyorum." Hocam da, "bana gel" dedi. Babama söyledim. Babam: "Oğlum sen deli misin? Hem Kur'an iki-üç ayda öğrenilmez" dedi. "Baba ne öğrensem kâfidir" dedim. Sonuçta öğrenmeye başladık. Üç kişiydik. İlk dört gün bizim evde okuduk. Beşinci gün baktık, polisler evin önünde dolaşiyor bizi takip ediyorlar, basılacağız. Yer değiştirelim dedik, gittik öteki arkadaşım evine. Üç gün de orada okuduk. Polisler orayı da buldular. Hocaefendi, "bizde okuyalım" dedi. Hocanın evine gittik. Orayı da takibe aldılar. Ama biz onlara baskın imkânı vermeden hep tedbirli davranıyorduk. Çünkü yasak, evet Kur'an öğrenmek yasaktı. Kur'an okumayı bilen de yok gibiydi. Bir adam ölse arkasından Yasin okuyacak kimse yoktu. Bizim pencereyi yavaşça tıklarlar, "Nazım gelsin de okuyuversin" derlerdi.

Neyse... En sonunda Bilal Hocamız dedi ki: "Ahir zamanda Deccal mezarlara gelmez. Biz gidelim mezarlıkta okuyalım." Gittik mezarlığa, yine takibe aldılar bizi. Hocamız çok kızdı: "Bu ne haldir böyle? Ben bunu Rusya'da bile görmedim. Artık gidelim camide okuyalım" dedi. Bu sefer de camide okumaya başladık. O zaman ezan, "Tanrı uludur..." şeklinde idi. Hocaefendi kapıyı kilitliyor, önce içeride normal ezanı okuyor. Sonra biz çıkıp minarede yeni ezanı okuyorduk.

İşte o zaman tahsil hayatımız daha yirmi yedi gün olmuştu. Yirmi yedinci gün polisler yine geldiler, camideyiz. O hatıra hala mücessem olarak gözümün önündedir. Polislerin başlarında miğfer vardı. Girdiler içeriye. Ben hocayla yan yana oturmuştum. İleri gelen talebeyim ya. "Ne yapıyorsunuz?" dedi birisi. Bilal Hocaefendi dedi ki: "Kur'an okuyoruz!" "O ne yapıyor?" dedi. "O da Kur'an okuyor! Bu da Kur'an okuyor! Yahu siz gavur musunuz? Ben Rusya'da hocalık yaptım. Böyle bir şey görmedim! Allah'tan korkun be! Habisler! Mel'unlar!.." diye başladı hakaret ederek bağırma. Allah'ın hikmeti, bir tek kelime konuşamadılar. Dönüp gittiler. Biz o zaman on altıncı cüz'e kadar gelmiştik. Ve tahsil hayatımız da bu kadarla kalmış oldu.

Fakat az da olsa bu Kur'an talimimiz bize dindar hoca vasfı vermişti. Başka bilen de çok azdı. Bir cenazesi olan gece pencereyi tıklar, "aman teyze Nazım'ı al da gel, biraz okuyuversin" derlerdi. Durum bu derece vahimdi. Yani cenazelere "Yasin" okuyacak kimse yoktu. İşte bu hizmetten dolayı Ağrı'da hemen herkes beni tanıdı. Ben de, herkes bana o nazarla bakınca, "Festakim kema umirte" sırınca, bana bakış açısına göre hareket etmeyi kendime şiar edindim.

İŞTE BÖYLE BİR DÖNEMDE RİSALE-İ NUR ORTAYA ÇIKMIŞ...

Ortaokula gittim. Fakat Müdürler ve muallimler din düşmanlığı yapıyordu. Oruç tutanlara kırık not veriyorlardı. Hatta bir ara zorla su içirerek oruçları bozdurmuşlardı. Herkes Kur'anları ve Kur'an yazısı ile yazılan kitapları saklıyordu. Çünkü yasaktı. Tekkeler, medreseler kapalı, camiler ambar olmuş, ezan değiştirilmişti. İşte böyle bir dönemde Risale-i Nur ortaya çıkmış, medrese ve tekkelerin yerine Nur Dersaneleri açılıyordu. Camilere adam toplanmaya başlanmış, Kur'an hattı muhafaza edilmişti. Allah Üstad'ımızdan ebediyen razı olsun. Bahsettiğim manzara 1940'lı yıllara aittir.

Ortaokulu bitirdikten sonra sıra liseye geldi. Fakat Ağrı'da lise yoktu. Erzurum'da kadro dolu... Mecburen Sivas Lisesi'ne gittim. Çok başarılı olmama rağmen bazı sebeplerden dolayı bitiremedim.

Fakat sevk-i İlahi ile bir dönem vekil öğretmenlik yaptım. Ağrı'nın Eleşkirt İlçesinde 4. ve 5. sınıfları okuttum. Bu arada namazım beni hiç bırakmadı...

Eleşkirt'te vekil öğretmenlik yaparken, bir kahvenin odasında aylık beş liraya kira ile kalıyordum. 1940'lı yılların başı... Alman Harbi (2. Dünya savaşı) devam ediyordu. Eleşkirt'te iki tane anot-katot kutuplu radyo vardı. Biri Kaymakamda diğeri benim kaldığım Saraç Ahmet denen adamın kahvesinde. Herkes harbi merak ediyor, saatlere bakılıyor ajans saati bekleniyordu. Caminin imamı, müezzini, yaşlı başlı herkes ajans için toplanıyordu. Namaz vakti geliyor, geçiyor; cami ve cemaat terk ediliyordu... Çoğunun akşam namazları geçiyor, radyo yorumları dinleniyordu. Kahve sahibi ise saniyeleri hesap ediyordu, zira o anot-katot'u doldurmak ayrı bir meseleydi.

Ben ise çok gençtim. Bazı şeyleri, vakta ki Risale-i Nur'u okudum, ancak o zaman farkına varabildim. Aynı tarihlerde Üstad Bediüzzaman, sanki bizimle berabermiş gibi, harp boğuşmalarını takip etmek için, 'cami ve cemaati terk etmenin vartalarını yazıyordu. İnsanın asli vazifelerini nazara veriyordu. Kendisi de bu harp boğuşmalarını sormuyor ve dinlemiyordu.

Eleşkirt'te üçüncü senemde beni beş sınıflı Mollasüleyman Köyü'ne gönderdiler. Bir sene de orada muallimlik yaptım. Sonra askerliğim geldi. Sene 1944.

ŞEYH OLMUŞTUM. MÜRİTLERİM VARDI

1941'de başlayan kıtlık artarak devam etti, yoksulluk had safhaya geldi. Millet inliyordu. Bir inek sekiz lira, bir teneke buğday 15 lira idi. Tarlalar daha ekilmeden millet borçlandırılıyor... Karın tokluğuna bir sene çalışanlar vardı.

Bu şartlarla askere gittim. Orada da müthiş kıtlık vardı. Koğuşta her sabah tayin çalınmıyor, hırsızlık yapıyordu. Askerliğimi İslâhiye'de yaptım. Acemilikten sonra beni Tümen yazıcısı olarak aldılar. İyi daktilo yazardım. Askerlik dört sene idi, ama ortaokulu bitirenler iki ay az yapıyordu.

Askerde namaz kılmak, oruç tutmak resmen yasaktı. Biz on beş kişi cemaat olarak gizli namaz kılıyorduk. O sırada Halveti Tarikatı'na mensup bir sıhhiye onbaşı ile tanıştım. Ahmed Ahıskalı. Şahsiyeti çok kuvvetli bir insandı. Bana tarikatı anlattı, onun şahsına bakarak tarikata girdim ve talimat aldım. O birkaç ay sonra terhis olacaktı. Ben Tümen yazıcısı olarak mecbur olmadığım halde, gönüllü olarak nöbet tutuyordum. Gizlice zevkli zikirlere devam ettik. Cemaatımız birden çoğaldı. Bana tarikatı veren hocamız terhis oldu. Bu sırada ben bir rüya gördüm. Bunu o hocaya da yazdım. O da şeyhine arz etmiş. "Artık şeyhlik ondadır" demiş. Talimatı vererek beni şeyh ilan ettiler, tarikat dersi vermeye yetkisi kıldılar. Artık rüyaları ben tabir ediyordum. Tarikatı ben veriyor, zevkli zikirler içinde ibadetimize devam ediyorduk. Yalnız bunlar gizli oluyordu. Cemaatim çoğalmıştı.

Bir gün Tümene giderken yol üstünde camiye benzer tek bir oda gördüm. O zaman ki karargâh komutanım inançlı birisiydi. Ona: "Komutanım biz pis yerlerde namazımızı kılıyoruz. Buranın anahtarı ile biraz battaniye verseniz..." dedim. Verdi. Artık haftada bir orada gizlice toplanıp namaz kılıyor, zikir yapıyorduk. Ama kırk-elli kişi olmuştuk. Şeyh bendim. Zikir anında yer gök inlemeye başladı. Allah sesleri yerleri titretiyordu. Benim bütün arzularım yerine gelmiş; bu tatlı hava içinde devam ediyorduk...

Fakat! Bir gün ikindi namazından sonra oradan çıkarken, Sıtkı Onan isimli bir Paşa beni ve arkadaşlarımı gördü. Adamın aklı başından gitmişti. "Kim bunlar? Bu nedir? Bu ne demek? Bir asır evveline mi gidiyoruz? Bunların elebaşı kim?" diye bağırmağa başladı. Beni gösterdiler. Dedim: "Paşam elebaşı eşkiyada olur. Burada namaz kılıyoruz. Bana elebaşı değil de imam dersiniz ayağınızı öperim." Hiddeti iyice artmıştı. O zaman askerde bıyık serbesti. Bıyıklarımın yarısını kesip beni maskara etti ve bana dayak attı. "Yedi gün katıksız hapis!" diye bağırıldı. Hapse gittim. Fakat inayet-i İlahiye... Levazım müdürü yazıcısız kalmış, beni hapisten aldı bürosuna götürdü. Kahirden lutfu uğramıştım. Bir hafta ibadetlerimi yaptım, yeme-içme ise mükemmeldi.

İkinci gün aynı paşa camiye temelinden yıktı, sıfırladı. Cemaatimizde biraz dağılma oldu. Ama biz yine dar yerlerde gizlice namazlarımızı kıldık. İki ay sonra o paşayı başka yere verdiler. Yerine gelen ise mert bir adamdı. Bıyık konusunda: "Birinci veya ikinci Reisisicumhur gibi olmak lazım" diyerek bıyık bırakmayı serbest bıraktı.

Ben her ne kadar zahiri halde şeyhliğimi sadakatle idare ediyorsam da, müritlerime karşı kendimi küçültmüyordum. İşin aslı şu idi: Ben acizin hiçbir meziyetim yoktu. İlmim yok... irfanım yok... Maneviyattan bîbehre halim devam ediyordu. Hâlbuki müritlerim bana tam bir veli nazarıyla bakıyor ve öyle de hareket ediyorlardı. Ben de: "Kardeşlerim dağılın, bende bir şey yok. Ben bu vazifeye layık

değilim...” diyemedim. Bu büyüklüğü gösteremedim. Korktum. Bu halimle devamı daha uygun buldum. Tezkere alıncaya kadar şahsi ibadetlerimden taviz vermeden böylece devam ettik.

ALLAH AŞKINA AHMED AĞA BANA YARDIM ET BANA BİR ŞEYH LAZIM

Askerden geldikten sonra, Maliyeye müracaat ettim. Önce tebliğ sonra tahsil memuru oldum. Bu dört buçuk sene sürdü. 1951’de memuriyetten istifa ettim. Bir manifaturacı dükkânı açtım. Koyun ve inek sürülerim oldu. Maddi durumum iyiydi.

Bu arada tarikata devam ettim. Sene 1948. 24 yaşındayım. Şeyh Muhammed Küfrevi Hazretleri’nin Tarikatına mensup arkadaşlarım vardı. Sonra Eski Alay Reislerinden Ahmed Alpaslan ile tanıştım. Hakikaten büyük bir zattı. Ağrı’nın Milletvekillerinden Fecri Bey’in babasıdır. Onun evinde de zikirler yapmaya devam ettik.

Bir gün Ahmed Ağa’ya dedim ki: “Biliyorsun ben şeyhim. Fakat ben ilmi olmayan, kerameti olmayan, zayıf, cahil bir kimseyim. Bir gün gelecek aczim bütün çıplaklığı ile ortaya çıkacak. Mesela, geçen gün yedi kişi beni ziyarete gelmişti. Hepsi sakallı. Yanımda böyle büzülerek oturuyorlar. Ben sordum: “Bizim Hasan ne yapıyor?” “Hasan nehirden geçerken öldü. Allah rahmet etsin şehit oldu” dediler.

“Mustafa ne yapıyor?” dedim.

“O da çok acılı halde... Arazide uyurken bir hayvan taş yuvarlamış, başını ezmiş.”

O gün hep böyle şeyler konuştuk. O zaman ben kendi kendime düşündüm:

“Başına taş gelenden haberin yok, boğulandan haberin yok, böyle şeyhlik mi olur! Ben de şeyhsem!.. Şeyh dediğin bütün müritlerinin halini bilecek...” Bunları söyledim Ahmed Alpaslan’a.

Sonra dedim:

“Allah aşkına Ahmed Ağa çok sıkıntıdayım. Ben tarikatımı değiştirmek istiyorum, bana yardım et, bana bir şeyh lazım... Bu durumda, yoksa diğer şeyhlere de su-i zan etmeye başlayacağım” dedim. Bana, “tevazu ediyorsun” dese de...

“Senin aradığın birisi var. Ben ona Burdur’da altı ay hizmet ettim. Seni ancak o zat tatmin eder. Adı: Bediüzzaman Said Nursî’dir” dedi.

“Onu nerde bulurum?” dedim.

Dedi ki:

“Valla ya Ankara’da, ya İstanbul’da, ya Isparta’da, ya Burdur’da, ya Afyon’da, ya Kütahya’da, ya Eskişehir’dedir.”

“Desene Türkiye’dedir”

“Öyle. Şimdi ben yerini bilmiyorum. O sana hem şeyhlik eder, hem de tarikat verir. Başka seni tatmin edecek adam bulamazsın. Hatta ben ona Burdur’da altı ay hizmet ettim. Bana bu kitabını verdi, al buna bak” dedi.

Baktım, Ahmet Alpaslan bana, Bediüzzaman’ın Gençlik Rehberi isimli kitabını vermiş. Ama Kur’an hattıyla yazılmış. Onu okuyabilen de yok. Kur’an okumayı bilenler bile el yazısı Osmanlıca’yı okuyamıyorlar. Ben bir Ramazan günü bir sahifesini sahura kadar okudum. Bu sefer içime Üstad’ın aşkı girdi. “Nasıl bulurum bu zatı?” diye düşünmeye başladım. Elime bir de Mektubat geçti, onu okumaya çalışıyorum. Ama tam okuyamıyorum. Molla Ömer diye, Üstad’ı görmüş bir hoca vardı. Ona götürüyorum, o da okuyamıyor. Böyle bir zamandayız. Ama artık tarikattan soğumuştum.

ÜSTAD’IN ÇEKTİĞİ ŞU SIKINTIYA BAKIN

Böylece 1948’den beri, Bediüzzaman aşkıyla aylar seneler geçti. 1952’ye kadar geldik. ‘Biz en iyisi Bediüzzaman’ı bulalım’ dedim. Üstad’ı aramaya karar verdim. İsa Kaya isminde halen sağ olan bir arkadaşım vardı. Benden yaşlıdır. Ona söyledim. O: “Ben Said Nursî Hazretlerini gençliğimde, İstanbul’da iken elini öpmek için otelinin önünde beklemiştim. Fakat o zaman nasip olmadı. Şimdi beraber onu bulalım” dedi. Anlaşmıştık.

Önce Afyon’a geldik, orada yok. Isparta’ya geçtik, yok. Soruyoruz, cevap veren de yok. Bolvadin’e, İstanbul’a sorduk, yok. Geldik Eskişehir’e. Orada Şükrü ve Muhiddin Yürüten isimli iki kardeş vardı. Onlara dedik: “Biz Üstad’ı arıyoruz?” Dediler, “biz de yerini bilmiyoruz.” Orada âmâ bir hâfız vardı. O,

“kardeşim niye söylemiyorsunuz? Bırakın gitsinler! Belki hizmete vesile olurlar” dedi. Meğer Üstad Emirdağ'da imiş. Sonra da, “ama yasaktır isterseniz gidin” dediler.

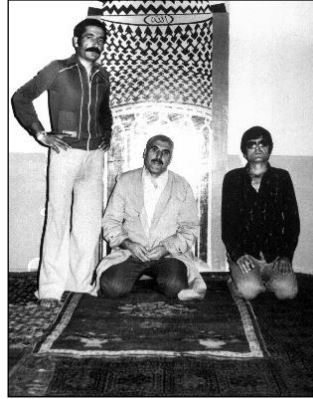
Biz Emirdağ'a geldik. Tabi o zamanlar gidiş geliş fazla olmadığı için, bir yabancı hemen tanınırdı. Birisi dikildi karşımıza: “Nerelisiniz?” dedi. “Ağrı'lıyız.” “Niye geldiniz?” Arkadaşım dedi ki: “Biz çoban keçesi alacağız.” Ona dedi: “Git de babanın çocuğunu kandır. Burada keçe ne arar, keçe Afyon'dadır. Siz Hoca efendiyle görüşmeye gelmişsiniz belli. Ama Bediüzzaman kimseyle görüşmüyor. Beni sever ama. Ben gittim mi kabul eder... fakat ben de bugün gidemem. Bugün iyi değilim. Yalnız onun hizmetinde Mustafa (Acet) Hoca var” dedi ve camisini bize tarif etti.

Camiyi ve Mustafa Hocayı bulduk. Fakat Mustafa Hoca bize: “Üstad kimseyle görüşmüyor” dedi. Israr ettik. Dedi: “Kardeşim mümkün değil. Kapıda iki tane polis bekliyor.” Dedim ki: “Hocam senin vazifen bizim halimizi o zata iletmek. Sen söyle, kabul buyurursa elini öperiz, kabul buyurmazsa geçer gideriz.” “Peki, evini size göstereyim, fakat sakın evine doğru bakmayın, sonra polisler sizi götürür, döverler” dedi.

Üstad'ın evine geldik. Baktık bahçe kapısı kilitli. Sağda da iki tane polis oturmuş bekliyorlar. Bizden evvel bir hacı gelmiş. Ben onu tanyorum, Hacı Zahir. O eve, Üstad'ın kaldığı eve bakıyormuş. Polis, “sen ne yapıyorsun?” demiş. Türkçe de tam bilmiyor. “Hoca efendiye bakım” demiş. “Gel sana göstereyim!” deyip karakola götürmüşler. Dövmüşler, dövmüşler... Hatta sakalını yolmuşlar, cımbızla kıl çekmişler. En sonunda komiser:

“Dövmeyin artık bunu günahtır” demiş. “Seni buraya kim gönderdi? Bunu söyle seni bırakalım” demişler. Tabi bu çok acayip bir soru, kimi söylese olmaz. Tam Türkçe de bilmiyor. Demiş ki: “Polos Aga! Heva güneş vardır? Güneş kim gösterecek? Güneş göstermek lüzum yok! Güneş kendi kendini gösterecek!” demiş. Aynen böyle demiş Zahir Hoca. “Bediüzzaman güneş gibidir. O kendi kendine gösteriyor.” Onu bırakmışlar.

Neyse... Bizim Mustafa Hoca (Acet): “Ben dünyada gidemem, 24 saatte ancak bir kere gidebilirim.” dedi.

Nazım Akkurt Cezaevinde kendi yaptığı mescidde. (Ortada)

Üstad'ın çektiği şu sıkıntıya bakın siz. Hizmetinde bulunan kişi yirmi dört saatte bir kere gelebiliyor yanına. O da sabah namazından sonra, polislerin olmadığı zamanda. Geliyor Üstad'ın evini süpürüyor, temizliyor. Üstad'a ne lazımsa alıyor. Bir daha da yanına giremiyor. Üstad kapıyı içerden kilitliyor, o da dışarıdan kilitliyor.¹

¹ Bediüzzaman Hazretlerinin Emirdağ'da çektiği sıkıntılara kendi ifadeleri ile iki numune: Afyon Emniyet Müdürü ile alakalı mektuptan: “...Kat'î emir verilmiş ki: "Said'i cebren hükümete getiriniz." Bekçiler ve bir onbaşı gelmişler. Kapımı kapamıştım, kilitlemiştim. Onlar demişler: "Biz istifa ederiz, onun kapısını kırmayacağız." Dönmüşler, gitmişler. ...O bedbaht, hükümette, vazife sandalyasında bana şetmedip hizmetçime der: "Git, ona söyle." Hükümetin nüfuzunu serseri şahsına mâlederek meydan okumuş ve Eski Said'in bende irsiyet kalan damarına çok ilişti. Fakat fevkalâde ehemmiyetli olan sükûn ve temkin ve itidal-i dem ve sabır ve tahammülün kat'î lüzumu beni teskin etti." (Emirdağ Lahikası) Erzurum eski mebusu Yeşil Salih'e yazdığı mektuptan: “...Buranın maddî ve manevî havasıyla imtizaç edemiyorum. Sıkıntılarım pek fazla. İkametgâhımı hem dışarıdan, hem içeriden kilitliyorum. Her cihetle yalnızım. Ve bir cihette de komşusuz, sıkıntılı bir odada, hasta bir halde hayatımı geçiriyorum. Bazan bir günü, Denizli'de bir ay hapisten fazla beni sıkımış. Bu yirmi sene dehşetli zulüm ile hürriyetime ve serbestiyetime ilişmek artık yeter. Ben de herkes gibi hürriyetime sahip olsam, belki tebdil-i hava için mutedil havası bulunan bu kazanın bazı köylerine gitmeme müsaadekâr bir iş'ar burada olsa, münasip olur. Size ve oradaki Nur dostlarıma çok selâm ve dua ediyoruz. (Emirdağ Lahikası)

SORMADAN HER SORUYA CEVAP VERDİ

O geceyi Emirdağ'da zor geçirdik. Sabahleyin, namaza camiye gittik. Mustafa Acet'in imam olduğu camiye. Namazı beraber kıldık. Üstad'ın evinin karşısında kahve vardı. "Siz burada oturun" dedi bize. Gitti Üstad'ın evini süpürdü geldi. Dedi: "Ben Üstad'a söyledim. Sizi içeri alacak, buradan ayrılmayın." Daha güneş doğmamıştı. Polisler de yok henüz. O gitti, süt aldı geldi.

O önden biz arkadan, girdik Üstad'ın evinin avlusuna. Benim o günkü o hali tarif etmem mümkün değil. Ben her şeyi lüks gördüm o gün. Bahçeye giriyorum, yerleri granit taşlı ayna gibi parlak görüyorum. Cam gibi çok parlak... Oradan içeriye girdim, baktım öyle antika halılar, perdeler var ki gözlerim kamaşıyor. Lüks görüyorum her yeri. Her şey lüks görünüyordu bana.

İçeri girdik. Hemen Üstad'ın elini öptük. Üstad'ı ben şeyh biliyorum, hani ben de şeyhim ya. Üstad'ın yüzü kibleye karşı. Biz de arkamızı kibleye karşı verdik karşısına oturduk. Ondan evvel de ne soralım diye dışarıda anlaşmıştık.

Arkadaşım Türkçeyi benim kadar bilmediğinden ben üç şey diyecektim: "Efendim siz şarkta doğdunuz, niye şarka gelmiyorsunuz? Ben şeyhliğimi zayıf görüyorum, bana tarikat ver. Elimizde kitap yoktur, bize kitap ver." Bu üç şeyi diyeceğim ben. Arkadaşım da diyecekti ki: "Efendim bizi mürit kabul et." Biz böyle anlaşmıştık dışarıda.

Biz oturduk. Üstad sağ elini sol dizine vurarak başladı konuşmaya: "Maşallah, siz hoş gelmişsiniz" dedi. "Çok iyi ettiniz gelmekle. Ben çok memnun oldum. Mustafa, ben sana demedim mi, 'on beş gündür iki kardeşe dua ediyorum' diye. Bak demek ki oradan bu Nazım gelecekmiş. Sen Nazım, sen İsa. Maşallah çok iyi ettiniz. Çünkü ben çok darlanmıştım. Ben niye darlandım? Çünkü şark'ı çok özledim. Ama biz tek kelime konuşmuyoruz. Şarkı çok özlemiştim. Şarka gelmek istiyorum. Orada benim hocam var. Fakat ben şark'a gelirim, hükümetin nazarı şark'a döner; benim yüzümden şark zarar görür. Nazım kardeşim ben seni vekil ettim. Sen bana vekâleten git oraya. Şeyh Masum'a selam söyle. Şeyh Muhammed Celali'nin mahdumları Nizameddin'e, Molla Sıddık'a selam söyle. Bana dua etsinler. Ben orayı çok arzu ettim. Fakat gelemiyorum. İyi maşaallah, çok iyi ettiniz geldiniz. Memnun oldum."

"Kardeşim biliyor musunuz? Risale-i Nur varken buraya kadar gelmeye de lüzum yoktu. Her sayfada bir Said vardır. Ben de zayıfım, okuyamıyorum. Ben hem şeyh değilim. Ben tarikat vermiyorum. Tarikatın zamanı değil. Şimdi iman kurtarmak zamanıdır. Risale-i Nur okuyun. Evlerinizin bir odasını dersane yapın. Yahut bir dersane açın. Maşallah hakikaten ta Karaköse'den (Ağrının eski adı) buraya geldiniz. İyi ettiniz geldiniz. Kardeşim bizde şeyhlik-müritlik yok. Fakat ikinizi de yirmi senelik talebe gibi Risale-i Nur'a kabul etmişim. Kardeşim ben de çok zayıfım, hastayım, hizmet geri kalmış bilmiyorum. Ben şeyh değilim. Bana Üstad diyorlar. Bunu da kabul etmiyorum. Ben talebeyim. Ben de Risale-i Nur'un bir talebesiyim. Soranlara böyle söyleyin. Benden taraf çok selam söyle. Kimseyi de gönderme, sen benim vekilimsin. Bir iki saat burada oturmanız, yirmi senelik talebeliğe, inşaallah Risale-i Nur kabul etmiştir. Ben daha önce de dua ediyordum Karaköse'ye. Siz hemen şimdi kalkın gidin. İlk arabayla gidin, burada beklemeyin." 1952'deki ilk ziyaretimiz böyle geçmişti.

Üstad bu şekilde epey şeyler söyledi bize. Bütün suallerimizin de cevaplarını almıştık. Ben bir şeye dikkat ettim. Üstad, böyle bizim gibi şark şivesiyle konuşuyordu. Ama bu Risalelerdeki ifadeye, belagate bakıyorum, çok farklı.

Daha önce bir şey okumuştum: "Hakiki mürşidin yanına girince bir şey soramazsın. O sana kalk git demezse gidemezsin. Hakikaten öyle oldu. Bir şey soramadık. Ama o, her şeyi söyledi. Ben hemen otele geldim. Hamza Emek vardı orada. Otelciydi o. Dedi: "Senin nüfus cüzdanını polis götürdü. Git al." Gitsem beni de dövecekler, gitmedim. Fakat sonra MİT'le Ağrı'ya bildirmişler. Nüfus cüzdanımı da göndermişler. Müdür milliyetçi idi, bir şey demedi bana.

ZÜBEYİR AĞABEY OKUYOR. ÜSTAD BİZE, "SEN NASIL ANLADIN?" DİYE SORUYORDU

Bir sene sonra 1953'de ikinci defa Üstad'ı ziyaret etmek için Isparta'ya gitmeye karar verdim. Fakat ben bereyle geziyordum o zamanlar. Orası Üstad'ın memleketi ya. Bereyle gitsem, Üstad zarar görecekti. Manifaturacılık yapıyordum o tarihte. Bu sebeple İstanbul'a gitmiştim. Oradan bir şapka aldım kendime. Hem de Borsalina, meşhur ithal fötr şapka. Ama kumaşı da en iyisindendi. Rengi de yeşil. Cehalet işte. O fotürün yanlarını sonradan kestik, sarık sardık, senelerce dersanede kullandık.

Isparta'ya gelince bereyi çıkardım, onu giydim. Geldik Üstad'ın evine. Kapıyı Bayram Ağabey açtı. "Giremezsin, Üstad çok hasta" dedi. Dedim:

"Kardeşim Üstad bizim memleketlimiz. Memleketlimizi aldınız yetmiyor mu ki, şimdi de bizi içeri koymuyorsun. Çekil, ben gireceğim!" dedim. Tabi latife yapıyordum.

“Dur, ben sorayım geleyim” dedi. Biraz sonra “gel” dedi. Şapkayı çıkardım odunların üstüne koydum.

Baktım, hakikaten Üstad çok hasta. Dedi: “Kardeşim ben çok hastayım, kalkamıyorum, konuşamıyorum. Bana verdikleri zehirin nöbeti geldi. Hoş gelmişsin, nasılsın kardeşim?”

Baktım, Üstad çok zor konuşuyor. Elini öptüm, çıktım beklemedim artık.

Üstad'ın yanında kapıcı olmakta mesele. Her gelene soruyorlar ve akıllarında tutuyorlar:

“Nerelisin? Nereden geldin? Burada nerde kalyorsun? Ne zaman gideceksin? Hangi otobüsle geldin? Hangi arabayla geldin? Nerde bineceksin?” Bunları tek tek soruyorlar ve akıllarında tutuyorlar.

Ben ayrıldıktan sonra Üstad açılmış, kalkmış: “O Nazım mıydı gelen? Gidin çağırın onu” demiş. Bayram Ağabey beni çarşıda buldu. Gittik. Öğlen namazı yeni kılınmış. Üstad: “Kardeşim ben hastaydım, seninle ilgilenemedim” dedi. Sonra Üstad, Tevafuklu Kur'an'ı on sekiz madde olarak bana anlattı, ama hiç aklımda kalmadı. Anlamadım daha doğrusu. O zamanlar bilmiyoruz daha. Üstad'ın tabancası vardı. İndirdi, onu gösterdi bana. Benim de belimde vesikalı tabancam vardı. Hem de aynısından. Ama utandım göstermedim.

Üstad çok şeyler izah etti o zaman. Biz on bir kişiydik. Üstad kibleye karşı yatağında oturuyordu yine. Biz de diz çökmüş etrafında oturuyoruz. Dedi ki: “Zübeyir ders yapacağız. Kardeşleri çağır.”

On bir kişiden aklımda kalanlar: Zübeyir, Bayram, Sungur, Ceylan, Rüşdü, Ezener...” idi.

Zübeyir Ağabey dersi ayakta okudu. Ben baktım ki; Zübeyir Ağabey okuyor, Üstad izah ediyordu. Orada, “Risale-i Nuru izah etmeyin” diyenlere cevap buldum. O zaman Üstad soruyordu sırayla.

“Sen nasıl anladın?” diye, tam on altı kere sordu bize. Ama baktı ben bir şey anlamıyorum ya, en çok bana sordu. Üstad izah etmese ben bir şey bilmiyorum ki... Anlamıyorum ki. Saymıştım on altı kere sordu...

1959'da Üstad Arapça Mesnevi-i Nûriye'yi izah ederek anlattı. Ondan sonra serptiği o tohumlar her tarafa yayıldı. Risaleler 1960'dan sonra anlaşılmaya başlandı. O devirler zaten yazıp neşretme devri idi. Manaya çalışan pek fazla yoktu.

RİSALE-İ NUR'U, TALEBELER DÜZELTEREK YAZIYOR ZANNEDERDİM

Bu 1953'deki ikinci ziyaretimde gördüm ki: O gün Zübeyir Ağabey ders okuyup, Üstad izah ederken, Üstad'ta tam bir hitabet tarzı vardı. Aynı Risale-i Nur'un belagati tarzında... Aynı kelime, aynı tarz ile izah ediyordu.

Bayram Yüksel, Nazım Akkurt. 1975

Hatta inanm, bir ara, acaba Üstad'ın yanında birisi mi var diye şöyle bir baktım. Gördüm ki Üstad tek.

Ben ilk başlarda, Üstad'ın günlük konuşmalarına bakınca: “Bu Risale-i Nur'u Üstad söylemiş ama herhalde talebeleri sonradan bunları düzelterek yazmıştır” diye düşünüyordum. Fakat utandığımdan da kimseye soramıyordum.

Bu düşünceye de şuradan kapılmıştım: Bizim bir Müftü Abdullah Efendi vardı. On üç on dört yaşlarında iken babasıyla, köyden üç beş kişiyle beraber İstanbul'a Üstad'ın yanına gitmişler. Eski Said devrinde oluyor. Orada bir odada oturmuşlar, Üstad'a soru soruyorlarmış. Birisi fıkhıtan bir soru sormuş. Üstad birden dönüp: "Bunu da sen söyle Karaköse Müftüsü" demiş. O zaman Karaköse'de müftü ne arasin. Köy kadar bir yer. (Karaköse Ağrı'nın eski adı.) Üstad öyle deyince, Abdullah sağına soluna bakınmış, 'acaba kime diyor?' diye. Üstad, "Sen, sen Abdullah!" diye tekrar ona hitap etmiş. Hakikaten bundan sonra, 30-40 sene geçti. Bu adam Ağrı'da müftü oldu.

Ben iyi daktilo yazardım. İşte bu Müftü Abdullah Efendi, bazen bana dilekçe yazdırırdı. O bana dilekçenin sözünü söyler, ben onu rötuşlar, cümlelerini kurardım. İşte Üstad'ı da o güne kadar ben böyle zannediyordum. 'Kendisi söylüyor, yanındaki talebeler düzelterek yazıyorlar' diye düşünüyordum. Ama utandığımdan kimseye de soramıyordum. İşte o günkü Isparta ziyaretimde, her şeyi fark ettim. Üstad, o gün yanımda tam Risale-i Nur tarzında konuşuyordu. Belagat, fesahat, selaset... Hepsi vardı. Buna ben şahit oldum. İnan, bir ara yanında yardımcı birisi var zannettim.

Üstad'ın yüzüne bakamıyoruz. Bir ara ellerine baktım: "Kardeşim biz dünyaya tenezzül etmiyoruz. Yoksa dünya elimizde top gibi..." dedi. Ben birden Üstad'ın elinde küre-i arzı gördüm. Çok korktum ve şöyle bir titredim. Başımı önüme eğdim.

Sonra ben Üstad'ın evine baktım ki; Emirdağ'da Üstad'a ilk ziyaretimde gördüğümü zannettiğim lüks halılar, aynalar filan yok. Hatta çuvalları yamamışlar örtü yapmışlar. Üstad'ın yaşadığı yer öyle bir durumdaydı.

ŞİMDİ OLSA ÜSTAD'IN YANINA GİDEMEM

Neyse Üstad'ın Zübeyir Ağabeye okutup kendisinin izah ettiği ders bitti. Yan odaya istirahata geçtik.

Baktım Zübeyir Ağabey iki tane çay getirdi. Dedi: "Bunun biri Nazım'ın, biri de Sungur'un." Ben de Sungur'u tam tanımıyorum. Daha yeni görüyoruz. Oradaki kardeşler bundan bir mana çıkardılar. "Biz on bir kişiyiz. Niye iki tane çay geldi. Biri Nazım'a, biri Sungur'a. Bunun özelliği nedir? diye konuşmaya başladılar. Bayram Ağabey dedi ki: "Nazım, sen Üstad'ın yakını imişsin, onun için de seni içerde zorluyordu." Sungur Ağabey: "Bayram yanlışsın. Nazım kardeş Üstad'ın mahiyetini, makamını bilmiyor da ondan." Hakikaten ben şimdi olsa Üstad'ın yanına gidemem. O zamana kadar da Üstad'ın makamını, şahsiyetini tam bilmiyordum. Üstad da kendini bilmeyenleri severmiş.

Aynı anda Üstad da geldi yanımıza. Biz hep beraber ayağa kalktık. "Oturun" dedi. "Biliyor musun Sungur? Bu Nazım senin gibidir. Ben bunu şarka göndermişim. Bu da şarkta Sungur'dur." Ben Sungur necidir? Şark niceidir? Katiyen bir şey bilmiyorum. Orada kardeşler bize iltifat ettiler.

Ben Üstad'ımızın "Nazım, Sungur gibisin" demesini şöyle anladım: Sungur öğretmen, ben de öğretmenlik yaptım. O evli, ben de; onun bir çocuğu var, benim de; o kelimeleri boğarak konuşur, ben de; o her şeyi her yerde unuttur, ben de; o Karabüklü, ben Karaköse'li...

Bir ara ben, Said Özdemir, Salih Özcan birkaç kişi daha vardı. Diyanet İşleri Reisi'ni görmeye gittik. Sıra bekliyoruz, Reisi görmek için. Oradaki müdür: "Sen Sungur'un neyisin? Nasılda benziyorsun ama" dedi. Ben önem vermedim ona. Bir gün de Kastamonu'ya gitmiştim. Bir evdeyiz. Münasebetsiz bir yere oturmuşum. Bir kitap aldım, ders okudum. Baktım cemaatte bir fısıltı başladı. Dedim: "Bir hata mı ettim?" "Yok Abi. Dün Sungur Ağabey vardı burada. O da oraya oturdu ve aynı yeri okudu. Sen de geldin aynı yere oturdun ve onun okuduğu yeri okudun" dediler. Ben yine bir şey demedim. Sonra Sungur'un memleketine gittim. Birisi bana: "Sungur Ağabey hoş gelmişsin" dedi. Benzerlik vardı demek ki. Üstad demişti ya, "Sungur senin gibi."

1960'da ihtilal oldu, beni arıyorlardı. Bir dükkânda oturmuş, Lem'aları okuyor, anlamaya çalışıyordum. "Adem-i kabul, kabul-ü adem..." diye geçiyor ya... Ben şöyle başımı öne eğmiş, "bu nedir? Diye düşünüyordum. Birisi selam verdi: "Kardeşim sen niye uyuyorsun, sen şarkın Sungur'usun! Şimdi uyuma zamanı mı?" diyor. Dedi: "Benim adım Mehmed Kırkıncı." Ben daha evvel Erzurum'a gitmiştim, ama o yoktu o zaman. Öylece tanışmış olduk.

Tabi Üstad Hazretleri'nin yanında pek bir şey konuşma imkânı yoktu. Üstad bazen insanın kalbine bakıyordu. Bana: "Sen burada kal" dedi. Ben de zannediyordum ki; "bir iki gün kal" diyor. Zübeyir Ağabey'e: "Şu odada devamlı kalsın" diye talimat vermiş, yatağı odaya serdirmiş. Ben daktiloyu iyi yazardım. Hâlbuki işlerim çoktu, manifaturam vardı. Bir iki gün bile kalamazdım. İçimden, "işlerim var, ben giderim" diye düşünüyordum. Üstad: "Peki peki öyleyse git" dedi. Hâlbuki tek kelime konuşmamıştım. Üstad içimi okudu. Maalesef bunları bilemedik. Bu fırsatları terk ettik, çıktık geldik maalesef. Ama o zaman tarikat da bitti artık. Cenab-ı Hak ihsan etti. Risale-i Nur'u okuduk.

Üstad o zaman dedi ki: “Kardeşim bir dersane, medrese açın orada. Olmazsa evinizin bir odasını dersane yapın. Benden çok selam söyleyin. Buraya gelmesinler. Risale-i Nur varken beni görmeye lüzum yoktur.” dedi. Allah’ın hikmeti, o günden itibaren ben nereye gitmişsem, mutlaka dersane açıldı. Mesela, fırın yaptık üstü dersane. Kayseri’ye gittik üstü dersane. Isparta’da yine öyle... Burdur’da otel yaptık, dersane açtık. Ağrı’da iki üç tane dersane açtık. Yani Üstad’ın o temennisi emir yerine geçti bizim için.

ÜSTAD BANA BEŞ ALTI TANE ZARF VERDİ

1954’de bir ziyaretim daha oldu: Bu üçüncü ziyaretimdi.

Üstad o zaman neşeliydi. Çok memnun oldu. Bana beş altı tane zarf verdi. Bunları al: “Birini Başvekile, birini Dâhiliye Vekiline, birini Adliye Vekiline, birini de Hariciye Vekiline ver” dedi. Ben de o zaman Başvekile falan gidemem kolay kolay. Üstad zarfları verirken: “Tamam mı kardeşim? Bunlar Risale-i Nur’a muhtaç. Risale-i Nur bunlara yol gösterecek. Sen bunları götür ver.” Böyle diyordu Üstad. Ama içimden, “ben bunları nasıl veririm” diye düşünüyordum. Fakat Üstad’a diyemiyordum. Üstad: “Tamam mı kardeşim? Eğer sen götüremezsen ver Atıf’a, Atıf götürsün. Bunların akılları başlarında değil, Tamam mı kardeşim? Sen hiç bekleme bunları götürüyorsun, bunları ver. Atıf Cebeci’de, Tuna apartmanının karşısındaki mescitte bulursun...” dedi. Üstad bunları o gün söylüyordu, ama ben ikinci gün oluyorum orada. Acaba Atıf camide olur muydu? Gittim. Baktım birisi oturuyor orda, selam verdim ve adın nedir? Diye sordum. O da, Atıf Ural, dedi. Sonra zarfları ona verdim.

HAPİŞHANEDE YÜZLERCE İNSAN NAMAZA BAŞLADI

1954’de Üstad’ı ziyaretimden sonra Ağrı’ya döndüm. Artık hep Risale-i Nur’u okuyup anlatmakla hizmet ediyordum. Ağrı’da iki tane dersane açtık. Demokrat Parti listesinden beni belediye azası yaptılar. Sonra, Ağrı Belediye Reis Vekili oldum. Fakat hem Risale-i Nur, hem de siyaset olmaz diye, beni bazı kardeşler şiddetle tenkit ettiler. 1960 İhtilalı’nda mahkemeye verildik. Erzurum’da yargılanıyorduk. Bu sebeple sık sık Erzurum’la irtibatımız oldu. Bir kış günü Erzurum’dan Ağrı’ya giderken şiddetli bir fırtınaya tutulduk. Yolda Horasan’a sığındık. Bu tanışmamızla orada bir dersane açılmış oldu. Orası merkezi bir yerdi.

1966’da İstanbul’dan Erzurum’a gidiyorum. Yanımda altı yaşında oğlum var. Adı Dursun. O dönemde araba ancak Bayburt’a kadar bulunduğundan Bayburt’ta indik. Bize birisi yaklaştı. Çocuğu sevdi davet etti.

Meğer rüyasında aynı bizi, manzarayı görmüş. Ehl-i tarik birisi. Adı Şerif’ti. Ona Risale-i Nur okuduğumuzu söyledim. Haber saldı, iyi bir cemaat toplandı. İçlerinde bir de avukat vardı. Orada üç gün kaldım. “İyi bir yerde dersane açalım dediler” ve nasip oldu.

Patnos’ta, terzilik yapan Memduh Haser kardeş vardı. Gidip geliyorduk. Orada Ağrı’dan daha mükemmel hizmetler ifa edildi, elhamdülillah. Tuzluca, Kağızman, Iğdır’a da hizmete gittik.

Amma beni bazen ayda üç defa hapse atıyorlardı. Fakat hemen çıkıyordum. Bir defasında tevkif kararımı yeğenim getirdi. İstişare ettik...

Bana, “fırar et” dediler. Çünkü suçsuz yere eziyet ediyorlardı. Ben de Hoca Nusreddinin (Nusret Kocabay) Köyü Kara Cehennem’e kızakla gittim. Beni arıyorlar bulamıyorlar. Ben hoca Nusreddinin misafiri olarak Kara Cehennem’de kaldım. Orada Mesnevi-i Nûriye’yi ve Lemaat’ı ezberliyordum. Rahatım çok iyiydi. Bakırköy Müftüsü Ali Bey Ağrı’da askerdi. Bazen onun elbiselerini giyip Ağrı’da derslere iştirak ediyordum. Sonra yer değiştirdim başka bir dağ köyüne gittim.

Birkaç kere jandarma o köyde beni aramaya geldi. Fakat köylüler sakladılar, vermediler. Bu arada beni aramak için Ağrı’da dersaneyi basmışlar. Kardeşlere eziyet etmişler. Biz af kanununu bekliyorduk. Fakat gecikti. Sonra Av. Bekir Berk Efendi “teslim olsun” diye haber salmış. Ben hapse girince diğer kardeşleri bıraktılar.

Nazım Akkurt. Hapishaneden Adliyeye götürülürken

Hapishanede iki ay kadar hizmet ettik. Yüzlerce insan namaza başladı. Doğrusu oradaki hizmet lezzetini dışarılarda bile bulamadım. Cemaatle namazlarımızı kılıyorduk.

Beni sık sık hapse attılar. Hatta yatağımı hapishaneden getirmemiştim. Ayda iki üç kere girip yatıyordum. Ama hep beraat ettim. Hiçbir sabıkam yoktur.

KIRKINCI HOCA MANTIK DERYASI

Sene 1964. Kırkinci Hoca ile Trabzon'da bir dersane açmıştık. Birkaç gün kalıp Trabzon'dan ayrıldık. Dersane kirası on beş lira idi. Dersaneyi orada matbaa dükkânı olan Müslim Selçuk'a bırakıp ayrıldık. Yirmi gün sonra Kırkinci Hocamla beraber tekrar Trabzon'a gittik. Müslim Selçuk kardeş: "O para boşa gitti. Siz buradan ayrıldıktan sonra kimse gelmedi dersaneye. Boş duruyor." dedi

Tabi Kırkinci Hoca mantık deryası...

Dedi: "Müslim, senin anan hiç tavukları yumurtanın üzerine yatırıyor muydu?" "Evet" "Kaç yumurta koyuyordu?" "On beş-yirmi" "Peki tavuk ne yapıyordu? Yumurtanın üzerinden hiç ayrılıyor muydu?" "Hayır. Tavuk ayrılrsa yumurtalar bozulur. Cıvciv çıkmaz." "Eh kardeşim senin aklın o tavuk kadar yok mu? Sen hiç dersanede yattın mı? Sen orada bir tavuk kadar yatsaydın, şimdi orada on beş-yirmi tane nur talebesi olacaktı. Hiç olmazsa ananın yatırdığı tavuktan ders alaydın bari..." dedi Kırkinci Hoca. O da güldü. Biz de dersanede sebat edip kalmayı tavuktan ders almaya başlamıştık.

1960 İHTİLALİNDE AĞRI'DASIKIYÖNETİM KOMUTANIMIZ KİMDİ?

1960 İhtilal oldu. Bir ay içinde Ağrı'ya üçüncü sıkıyönetim komutanı geldi. Bizim dükkân da Tümen'e iki dakikalık bir mesafede. Her yeni gelen paşa bir miting yapıyor, ben de dinlemeye gidiyordum. Nedense buna gitmemiştim. Dükkânıma iki polis geldi: "Nazım Akkurt kim?" dediler. "Seni paşa çağırıyor..." deyince, zaten her an bekliyorduk.

Beni Tümen Komutanının evine kadar yaya olarak götürdüler. Ama çok korkuyorum. Çağırın paşaydı... O sıkıntıyı tarif edemem. Sanki darağacına asılmaya gidiyorum. Dizlerim titriyordu. Paşanın evinin bahçesinde üç kere dizlerim katlandı, zor ayakta durdum. Şuursuz olarak ne yaptığımı bilmeden yürüdüm. İçeri girdim. Omuzu demir dolu sert bakışlı iriyarı bir paşa... Kendimi toparlamaya çalıştım. Paşa:

"Otur!" dedi. "Beni tanıyor musun?" dedi. "Evet, tanıyorum, Sıkıyönetim Komutanısınız" dedim. Yok, şahsen tanıyor musun?"

"Yok. İçeride bulunmam sizi tanımama manidir" dedim. Kızına, "ağabeyine bir kahve yap" dedi. Ben de bunu idamlığın son isteği gibi düşünmeye başladım.

Komutan halet-i ruhiyemi anlayınca sordu: "Sen nerde askerlik yaptın? O mescidi ve battaniyeleri hatırladın mı?" dedi. Aklım başıma gelmişti. Ardan seneler geçmişti. "Beni nasıl unutmadınız?" dedim. "Nasıl unutturum seni! Eğer sen o gün mescidi ve battaniyeleri benim verdiğimi söyleseydin, ben bugün paşa değildim. Sen dayak yedin, hapis yattın, her şeye dayandın, beni söylemedin. Şimdi sana mükâfat olarak; her gün beşte bana geleceksin. İhbarlara bakacağız, lüzumsuz olanları imha edeceğiz" dedi. En

çok ihbar da benim hakkımda gelirdi. Paşa inançlı bir insandı. Yıllarca önce bizim askerde ibadetlerimiz için kolaylıklar sağlamıştı. Artık bundan sonra rahat ettik.

NAZIM AKKURT'A SORULAN BAZI SORULAR:

Ömer Özcan: Bu kitabın birinci cildinde, Ağrı'lı Molla Nusret Hocamızın hatıralarını yayınlamıştım. Orada: "Üstad, ziyaretimde bana 4 şey tembih etti. Bunlardan birisi de; 'Nazım Akkurt'la imtizaç et.' demesiydi." diyor hatıralarında. Sizce bu ne demektir? Molla Nusret Hocamla aranızda bir şey mi vardı ki, Üstad Hazretleri böyle ismen tembihatta bulunuyor?

Nazım Akkurt: Aramızda hiçbir şey yoktur. Olmaz da zaten. Akrabamdır aynı zamanda. Ağrı'da hep beraberdik. Sözler'i başından sonuna kadar, ikimiz beraber okuduk. Bana çok sevgisi vardır. Hürmeti de var tabi, yaş bakımından. Yaşça ben ondan büyüğüm. O, o zamanda daha Türkçe bilmiyordu. O âlimdir, ben âlim değilim. Burada Üstad'ımızın sözü şu manadadır: "Nazım'ın nizamıyla imtizaç ederek beraber çalışın." demektir.

Size bir hatıramızı anlatayım: Nusred Hocaefendi Ağrı'nın Karacehennem Köyü'ndendir. Onların bu köyüne bir okul yaptım ben. Orada hizmetin bir kerametine şahit olduk. Şöyle ki: O köye araba filan çıkmıyordu. Bir ayda ancak beş altı pikap kum çekebildim. Bir gün bir sel geldi onu da aldı götürdü. Ben de okulu yapmaktan vazgeçtim. "Hocam ben bu okulu yapamayacağım" dedim. "Olmaz falan dedi, üzüldü tabi.

Allah'ın ikramı olarak bir müddet sonra bir başka sel geldi. Cenab-ı Hak bize 300 pikap birden kum gönderdi. Hem de, kum yukarıdan aşağıya gelmesi gerekirken, sanki aşağıdan yukarıya doğru çıkmış... Okulu da yaptık o zaman.

Ömer Özcan: Yine Nusret Hocamdan aldığım hatıralarda: Ahmed Nadir ile Nazım Akkurt, 'Burdur'da sürgün iken Üstad'a hizmet etmiş' diyor? Halbuki anlattığınız hatıralarda böyle bir şeyden bahsetmediniz? Siz Burdur'da sürgün olarak Üstad'la beraber bulundunuz mu?

Nazım Akkurt: Hayır, ben bulunmadım. Burdur'da sürgünde iken Üstad'a hizmet eden Ahmed Nadir'dir. Meşhur Kör Hüseyin Paşa'nın oğludur kendisi. Kör Hüseyin Paşa'nın adı, Üstad'ın Tarihçe-i Hayatı'nın, 'İlk Hayatı' bölümünde çok geçmektedir.

Ömer Özcan: Bir de aynı hatıralarda: "Ahmet Nadir, Kör Hüseyin Paşa'nın oğlu CHP Ağrı Milletvekili Ahmet Alparslan'ın da babasıydı." şeklinde geçiyor. Hâlbuki sizin anlattıklarınızda farklı geçti?

Nazım Akkurt: Kısmen yanlış o. Evet Ahmed Nadir Bey (Süphandağlı) Kör Hüseyin Paşa'nın oğludur. Fakat Ahmed Alpaslan (Fecri Alpaslan'ın babası) Ahmed Nadir'in oğlu değil, arkadaşısıdır. Ahmed Alpaslan, Aladağ'dan İbrahim Ağa'nın oğludur.

Ömer Özcan: Nazım Ağabey çok teşekkür ederim. Çok güzel hatıralar aldık. İnşallah şimdiki ve gelecek nesillere güzel mesajlar vardır. Allah size uzun ve hayırlı ömürler versin.